

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA QUẢN LÝ VĂN HÓA – NGHỆ THUẬT

XÂY DỰNG ĐỜI SỐNG VĂN HÓA CƠ SỞ Ở XÃ
HẢI THANH HUYỆN TỈNH GIA, TỈNH THANH HÓA

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP
CHUYÊN NGÀNH QUẢN LÝ VĂN HÓA – NGHỆ THUẬT

Giảng viên hướng dẫn: PGS.TS Nguyễn Văn Cần

Sinh viên thực hiện : Nguyễn Văn Dũng

Lớp : QLVH 10B

Hà Nội – 2013

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU	5
Chương 1: TỔNG QUAN VỀ XÃ HẢI THANH VÀ VAI TRÒ XÂY DỰNG ĐỜI SỐNG VĂN HÓA CƠ SỞ TRONG CỘNG ĐỒNG DÂN CƯ	9
1.1. Tổng quan về xã Hải Thanh	9
1.1.1. <i>Lịch sử hình thành</i>	<i>9</i>
1.1.2. <i>Địa lý.....</i>	<i>15</i>
1.1.3. <i>Kinh tế.....</i>	<i>20</i>
1.1.4. <i>Văn hóa xã hội.....</i>	<i>22</i>
1.1.5. <i>Vài nét về văn hóa truyền thống của xã Hải Thanh.....</i>	<i>25</i>
1.2. Vai trò của xây dựng đời sống văn hóa cơ sở trong cộng đồng dân cư ở xã Hải Thanh.....	30
1.2.1. <i>Khái niệm đời sống văn hóa, đời sống văn hóa cơ sở.....</i>	<i>30</i>
1.2.2. <i>Nội dung xây dựng đời sống văn hóa cơ sở.....</i>	<i>34</i>
1.3. Vai trò của xây dựng đời sống văn hóa cơ sở đối với cộng đồng dân cư.....	36
Chương 2: THỰC TRẠNG XÂY DỰNG ĐỜI SỐNG VĂN HÓA CƠ SỞ Ở XÃ HẢI THANH (HUYỆN TĨNH GIA, TỈNH THANH HÓA)	40
2.1. Các hoạt động xây dựng đời sống văn hóa cơ sở ở xã Hải Thanh .	40
2.1.1. <i>Hoạt động thông tin cổ động – triển lãm</i>	<i>41</i>
2.1.2. <i>Hoạt động văn nghệ quần chúng</i>	<i>42</i>
2.1.3. <i>Hoạt động thể dục thể thao</i>	<i>43</i>
2.1.4. <i>Hoạt động bảo tồn, bảo tàng, nhà truyền thống</i>	<i>44</i>
2.1.5. <i>Hoạt động thư viện, nhà văn hóa, câu lạc bộ</i>	<i>45</i>
2.1.6. <i>Công tác xây dựng nếp sống văn minh, gia đình văn hóa.....</i>	<i>46</i>

2.2. Nhận xét, đánh giá về xây dựng đời sống văn hóa cơ sở ở xã Hải Thanh.....	47
2.2.1. <i>Những kết quả đạt được</i>	47
2.2.2. <i>Những mặt yếu kém, tồn tại</i>	50
2.2.3. <i>Nguyên nhân</i>	51
Chương 3: PHƯƠNG HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP ĐỂ NÂNG CAO HIỆU QUẢ XÂY DỰNG ĐỜI SỐNG VĂN HÓA CƠ SỞ Ở XÃ HẢI THANH	53
3.1. Phương hướng để nâng cao hiệu quả xây dựng đời sống văn hóa cơ sở ở xã Hải Thanh	53
3.1.1. <i>Phương hướng của Đảng và nhà nước về công tác xây dựng đời sống văn hóa cơ sở</i>	53
3.1.2. <i>Phương hướng và mục tiêu của địa phương</i>	54
3.2. Một số giải pháp nâng cao hiệu quả xây dựng đời sống văn hóa cơ sở ở xã Hải Thanh	55
3.2.1. <i>Kế thừa và phát triển các hoạt động văn hóa truyền thống</i>	57
3.2.2. <i>Hoàn thiện và phát huy vai trò của các thiết chế văn hóa trên địa bàn cơ sở</i>	60
3.2.3. <i>Đẩy mạnh công tác xây dựng nếp sống văn minh, gia đình văn hóa và làng văn hóa</i>	61
3.2.4. <i>Hoàn thiện cơ sở vật chất và kinh phí cho hoạt động văn hóa</i> ..	63
3.2.5. <i>Đào tạo và bồi dưỡng hạt nhân cho phong trào văn hóa cơ sở</i> ..	65
3.2.6. <i>Quy hoạch đào tạo đội ngũ cán bộ văn hóa</i>	66
3.3. Một số kiến nghị nhằm nâng cao chất lượng công tác xây dựng đời sống văn hóa cơ sở tại xã Hải Thanh, huyện Tĩnh Gia, tỉnh Thanh Hóa	67

3.3.1. <i>Tăng cường sự quan tâm của Đảng và chính quyền từ huyện đến cơ sở đối với việc xây dựng đời sống văn hóa cơ sở hiện nay</i>	67
3.3.2. <i>Đối với các cơ quan chuyên ngành</i>	68
3.3.3. <i>Kiến nghị với các cơ quan ban ngành từng địa phương</i>	69
KẾT LUẬN	70
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	72
PHỤ LỤC	74

LỜI NÓI ĐẦU

1- Tính cấp thiết của đề tài

Thực hiện đường lối đổi mới do Đảng cộng sản Việt Nam khởi xướng và lãnh đạo từ khi bước vào công cuộc đổi mới đến nay, chúng ta đã thu được nhiều thành tựu hết sức to lớn về cả kinh tế, văn hóa, an ninh quốc phòng. Đời sống văn hóa của dân ta từng bước được nâng cao và cải thiện. Cùng với đường lối đổi mới về kinh tế, Đảng ta đặt biệt chú trọng quan tâm đến đời sống tinh thần của nhân dân.

Đời sống văn hóa là một vấn đề lớn trong quá trình xây dựng nền văn hóa xã hội chủ nghĩa, xây dựng con người xã hội chủ nghĩa. Văn hóa nghệ thuật là một mặt trận quan trọng trong sự nghiệp cách mạng xã hội chủ nghĩa nhằm đưa đất nước ta tiến nhanh, tiến mạnh tiến vững chắc lên con đường ấm no hạnh phúc, công bằng và văn minh. Xuất phát từ giá trị lớn lao và có ý nghĩa quyết định đặc biệt đó, Đảng ta khẳng định con người là yếu tố quyết định, chăm lo đến hạnh phúc của con người là mục tiêu phấn đấu cao nhất của chế độ ta.

Nghị quyết 05 của Bộ chính trị Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa VIII đặc biệt quan tâm văn hóa đời sống, văn hóa cơ sở, trong đó nêu rõ: *“Văn hóa là nền tảng tinh thần xã hội, là động lực thúc đẩy sự phát triển kinh tế, xã hội, là mục tiêu phấn đấu của Chủ nghĩa xã hội”*. Nghị quyết nhấn mạnh nhiệm vụ trung tâm của văn hóa văn nghệ nước ta là góp phần xây dựng con người Việt Nam về trí tuệ đạo đức tâm hồn, tình cảm lối sống có nhân cách tốt đẹp, có bản lĩnh vững vàng ngang tầm với sự nghiệp đổi mới vì dân giàu nước mạnh xã hội công bằng dân chủ và văn minh.

Xã Hải Thanh là một xã thuần ngư của huyện Tĩnh Gia. Nền kinh tế trong những năm gần đây tuy có phát triển nhưng chưa thực sự vững chắc toàn diện. Đời sống của khá đông người dân chưa vượt qua cảnh nghèo khó. Mặt khác trên địa bàn của xã tương đối rộng dân cư thiếu tập trung, cho nên việc xây dựng môi trường văn hóa, việc tổ chức và đưa các phong trào văn nghệ, thể dục thể thao và ngay tại cơ sở gặp rất nhiều khó khăn.

Cũng chính từ đó, nên trong thời gian qua Đảng bộ chính quyền địa phương đã có nhiều trăn trở về các giải pháp chỉ đạo, điều hành, luôn gắn kết việc tăng trưởng kinh tế đi đôi với giải quyết các vấn đề văn hóa xã hội. Song do nhận thức và vận dụng chủ trương của Đảng từng nơi, từng ngành khác nhau, nên còn nhiều bất cập. Việc đầu tư nguồn lực để xây dựng các thiết chế văn hóa còn quá ít, trong khi đó những biến động của đời sống kinh tế, chính trị, xã hội đã ảnh hưởng đến hoạt động văn hóa ở cơ sở. Hiện nay cũng không ít người cũng chưa nhận thức, đầy đủ vai trò quan trọng của văn hóa. Có ý kiến cho rằng cứ phát triển mạnh mẽ kinh tế, dân giàu, đời sống no đủ thì mọi vấn đề văn hóa sẽ được giải quyết. Quan điểm trên đã không đứng vững trước một thực trạng là khi chúng ta tiến hành công cuộc đổi mới chấp nhận một nền kinh tế thị trường với nhiều thành phần thì đời sống kinh tế có phong phú, song các loại tệ nạn xã hội như trộm cắp, buôn lậu, nghiện hút... và những vấn đề băng hoại đến tinh thần và đời sống xã hội lại phát triển đến mức báo động.

Như vậy muốn có một đời sống xã hội phong phú, một môi trường văn hóa trong lành ở nông thôn phải đẩy mạnh việc xây dựng làng văn hóa, tổ chức đời sống văn hóa cơ sở, xây dựng nếp sống văn minh, gia đình văn hóa, chống hủ tục, mê tín dị đoan.

Chính vì những lý do trên, tác giả chọn đề tài “*Xây dựng đời sống văn hóa cơ sở ở xã Hải Thanh huyện Tĩnh gia, tỉnh Thanh Hóa*” làm khóa luận tốt

nghiệp đại học. Hy vọng thông qua đề tài này sẽ góp một phần làm sáng tỏ thêm vai trò và ý nghĩa thực tiễn của việc đưa văn hóa cơ sở và đặc biệt sự cần thiết phải nâng cao đời sống văn hóa cơ sở ở xã Hải Thanh huyện Tĩnh Gia, tỉnh Thanh Hóa trong giai đoạn hiện nay.

2- Mục đích nghiên cứu của khóa luận

Khảo sát thực trạng xây dựng đời sống văn hóa cơ sở ở xã Hải Thanh, và đề xuất giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động này tại địa phương.

3- Phạm vi nghiên cứu khóa luận

Trong khuôn khổ khóa luận tác giả chủ yếu tập trung nghiên cứu về vấn đề xây dựng đời sống văn hóa cơ sở ở xã Hải Thanh huyện Tĩnh Gia, tỉnh Thanh Hóa trong thời gian hiện nay.

4- Phương pháp nghiên cứu

Để hoàn thành việc thực hiện đề tài khóa luận tốt nghiệp đại học, tác giả sử dụng phương pháp sau:

- Phương pháp phân tích tổng hợp, so sánh
- Phương pháp điền dã, đọc tài liệu
- Phương pháp phỏng vấn, ghi chép tại địa phương.

5- Nguồn tư liệu sử dụng

Vấn đề xây dựng đời sống văn hóa cơ sở đã có nhiều giáo trình, tài liệu, bài báo trình bày giới thiệu. Bên cạnh đó một số luận văn đề cập đến vấn đề này.

Để thực hiện tốt đề tài, tác giả đã sử dụng sách, các khóa luận để tìm hiểu, kết hợp tài liệu tại địa phương như: Công văn, báo cáo, báo cáo tổng kết, quyết định, chỉ thị....

6- Cấu trúc của khóa luận

Ngoài phần mở đầu và kết luận, khóa luận gồm có 3 chương

Chương 1: Tổng quan về xã Hải Thanh và vai trò xây dựng đời sống văn hóa cơ sở trong cộng đồng dân cư

Chương 2: Thực trạng xây dựng đời sống văn hóa cơ sở ở xã Hải Thanh (huyện Tĩnh Gia, tỉnh Thanh Hóa)

Chương 3: Phương hướng và giải pháp để nâng cao hiệu quả xây dựng đời sống văn hóa cơ sở ở xã Hải Thanh

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Báo cáo tình hình kết quả công tác xây dựng đời sống văn hóa xã Hải Thanh.
2. Báo cáo tổng kết quá trình thực hiện Nghị Quyết số 33 của UBND Thành phố và nâng cao chất lượng hoạt động nhà văn hóa xã, thị trấn, huyện.
3. **Đảng cộng sản Việt Nam: Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc. Sự thật 1991.**
4. **Đảng cộng sản Việt Nam: Văn kiện Hội nghị Đại biểu toàn quốc nhiệm kỳ khóa VII – Tháng 1/ 1994.**
5. **Đảng cộng sản Việt Nam: Văn kiện Đại hội Đảng cộng sản Việt Nam về văn hóa văn nghệ từ Đại hội VI đến Đại hội VII. Sự thật 1993.**
6. **Đảng cộng sản Việt Nam – Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc – NXB Chính trị Quốc gia – Hà nội 1996.**
7. *Đời sống văn hóa cơ sở, thực trạng và những vấn đề giải quyết: Văn hóa quần chúng – Viện văn hóa.*
8. *Địa chí xã Hải Thanh – NXB Văn hóa Dân tộc. Thanh Hóa – 2006.*
9. *Hải Thanh xã Anh hùng.*
10. *Một số vấn đề về xây dựng làng - ấp văn hóa hiện nay (Trần Hữu Tông) Nhà xuất bản HN.*
11. *Mấy vấn đề về xây dựng đời sống văn hóa cơ sở hiện nay (Nguyễn Văn Huy) Văn hóa 1998.*
12. *Xây dựng nền Văn hóa mới ở nước ta hiện nay (Nguyễn Duy Quý – Nguyễn Văn Huy) Xã hội chủ nghĩa 1992.*
13. *Văn hóa học (Đoàn Văn Chúc) Nxb - Văn hóa.*
14. *Văn hóa khái niệm và thực tiễn (Hà Xuân Trương)*

15. *Xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, thực tiễn và giải pháp* (Văn phòng bộ Văn hóa thông tin, Báo Văn hóa – Tạp chí Văn hóa Nghệ thuật) Hà nội 1999.

16. *Xây dựng đời sống Văn hóa cơ sở* (Viện văn hóa, Bộ Văn hóa) Nxb Văn hóa 1984.